

mit der Grundform von fünf Pāda zu acht Silben RV. Prāt. 16, 27. 1. 18, 23. 30. 15, 14. AV. 13, 1, 5. 19, 21, 1. VS. 10, 14. 13, 58. Çāt. Br. 8, 2, 4, 3. TBr. 2, 7, 10, 2. पञ्चपदा च पङ्क्तिः MBh. 3, 10662. Bhāg. P. 3, 12, 46. पञ्चुत्तर RV. Prāt. 16, 44. Hierher viell. auch: लक्षणानि सुरास्तोमा (सुरास्तोमा?) निरुक्तं सुरपङ्क्तयः । श्रौकाराद्य MBh. 13, 4108. Später jedes Metrum von vier Mal zehn Silben COLEBR. Misc. Ess. II, 159. MED. t. 31. पङ्क्ति = कन्दम् AK. 3, 4, 74. H. an. 2, 177. — Daher 3) Zehnzahl AK. 3, 4, 74 (wo wohl दशकों zu lesen ist). 2, 9, 85. Trik. 3, 3, 165. MED. रावणशिरः° RAGH. 12, 99. die Zehnzahl scheint auch in dem Sūtra पङ्क्तिविंशतित्रिंशच्चत्वारिंशत्पञ्चाशत्षष्टिसप्तत्यशतिनवतिशतम् P. 5, 1, 59 gemeint zu sein; der Schol. erklärt aber: पञ्च पदानि परिमाणमस्य । पङ्क्तिष्कन्दः ॥ Vgl. °श्रीव, °रथ. — 4) (von der Fünffzahl als Zusammenstellung Mehrerer ausgehend) Reihe, Gruppe, Schaar, Verein, Gesellschaft AK. 2, 4, 4, 4. 3, 4, 20, 199. Trik. 2, 4, 1. 3, 3, 165. H. 1423. H. an. (wo °श्रीयोः st. श्रीयोः zu lesen ist). MED. HALĀJ. 4, 36. चतुष्पादिति द्वि-पदाभिस्वरे संपश्यन्पङ्क्तिरूपतिष्ठमानः (wobei noch die urspr. Zahlbedeutung deutlich hervortritt) RV. 10, 117, 8. निराकृतनिमेषाभिर्नित्रपङ्क्तिभिः ad Çāk. 25, 7. निमेषालसपदम्° RAGH. 2, 19. उन्नयन° (u. d. W. ungenau erklärt) 4, 3. पयोमुचां पङ्क्तिषु 6, 5. पताकांशुक° VID. 53. KATHĀS. 34, 121. पद° eine fortlaufende Reihe von Fussstritten Çāk. 56. VIKR. 79. VID. 286. PAÑĀT. 243, 1. तोपान° MEGH. 51. घनतर° Spr. 472, v. l. वाराणसीरथ्यापङ्क्तिषु BHARTR. 3, 66. पद्मकेदारपङ्क्तिषु HARIV. 4015. दत्त° PAÑĀT. 182, 16. फल° MĀRK. P. 43, 39. कर्त्माकानां पङ्क्तौ यद्येको ऽभ्युच्छ्रितः VARĀH. BRH. S. 53, 95. बलाका° MBh. 1, 5401. हंसानाम् 3, 9957. 4, 1867. VARĀH. BRH. S. 43, 25. GHAT. 9. काक° Spr. 431. काकपङ्क्तिभिः MĀRK. P. 43, 9. धर्मपङ्क्तयः ARĀ. 7, 28. RAGH. 9, 33. KUMĀRAS. 4, 15. VARĀH. BRH. S. 12, 11. षट्पङ्क्तिभिः HARIV. 3598. कल्पयित्वा पृथक्पङ्क्तिरुभयेषां (सुराणामसुराणां च) जगत्पतिः । तौशोपवेशयामास स्वामु स्वामु च पङ्क्तिषु ॥ Bhāg. P. 8, 9, 20. निशेहस्तस्य वदनानिश्चासपवनेरिताः । प्रजानां पङ्क्तयः HARIV. 2832. गोपीनाम्, तारा° 3527. fg. सत्यामपि पुत्रपङ्क्तिं eine ganze Reihe von Söhnen KUMĀRAS. 7, 4. आसकृत्सात्पङ्क्तिं पुनन्ति eine Gesellschaft bis zum Belauf von Tausend TAITT. Ā. 10, 38, 39. पुनन्ति पङ्क्तिं वंश्यांश्च सप्त सप्त परावरान् M. 1, 105. 3, 183. 4, 115. MBh. 13, 4298. एकपङ्क्त्याम् 5052. पङ्क्त्याः 4306. 4308. पङ्क्तौ समुप-विष्टायाम् 4288. एकपङ्क्ता तु ये त्रिप्रथम वेतरवर्णान्म् । विषमं भोजयतीह MĀRK. P. 14, 55. Steht bisweilen unlogisch voran: पङ्क्तिभक्तिविराजित (रथ) HARIV. 9286. श्रीमत्सु पङ्क्तिमार्गेषु 4017. — 5) die Erde ÇANDAM. im ÇKDr. — Wird häufig mit पक्ति verwechselt; so H. an. 2, 176. MED. t. 30. MBh. 12, 9745. लोक° GAUDAP. zu SĀMKEJAK. 23. Daher bei WILSON die Bedd. cooking, maturing; fame, celebrity. — Vgl. घनतर°, अल्पशः° (auch COLEBR. Misc. Ess. II, 153), आस्तार°, पद°, प्रस्तार°, विष्टार°, संस्तार°, सतः°, कृविष्यङ्क्ति, पाङ्क्ति.

पङ्क्तिफटक (प° + फट) eine weissblühende Achyranthes (zehn?) Dornen habend NIGH. Pa.

पङ्क्तिका (von पङ्क्ति) f. Reihe: घनतर° Spr. 472.

पङ्क्तिगीव (प° + गीवा) m. der Zehnhalsige, Bein. RĀVAṆA'S ÇANDAR. im ÇKDr. — Man hätte eher गीवापङ्क्ति erwartet; vgl. पङ्क्तिरथ.

पङ्क्तिचर (प° + चर) m. Meeradler (in Reihen gehend) RĪĀN. im ÇKDr.

पङ्क्तिद्रुष (प° + द्रुष) adj. eine Gesellschaft verunreinigend, von Per-

14 Theil.

sonen (Gegens. पङ्क्त्यावन) MBh. 13, 4274. 4290. °द्रुषक dass. VARĀH. BRH. S. 2, 17.

पङ्क्तिदोष (प° + दोष) m. ein Schaden für die Gesellschaft, was eine Gesellschaft verunreinigt: वेदवित्सर्वैः पङ्क्तिदोषिर्विवर्जितः MBh. 13, 4309.

पङ्क्त्यावन (प° + पा°) adj. eine Gesellschaft reinigend, von Personen (Gegens. पङ्क्तिद्रुष, °द्रुषक) KĀRANAVJ. in Ind. St. 1, 282. M. 3, 183. 184. 186. MBh. 13, 4274. 4306. 4309. VARĀH. BRH. S. 2, 14. PĀDMA-P., SVARGAKHAṆḌA 35 im ÇKDr. VERZ. d. Oxf. H. 87, a, 19.

पङ्क्तिरथ (पङ्क्ति = दशन् + रथ) m. ein anderer N. des Daçaratha ÇANDAR. im ÇKDr. RAGH. 9, 74. PĀDMA-P., TĀLAKHAṆḌA im ÇKDr.

पङ्क्तिराधस् (प° + रा°) adj. fünffache Gaben oder Gruppen von Gaben enthaltend: पञ्च RV. 1, 40, 3; vgl. MAULDH. zu VS. 33, 89 und कृविष्यङ्क्ति.

पङ्क्तिवीज (प° + वीज) m. eine best. Pflanze, = वर्वर RĪĀN. im ÇKDr. Unter वर्वर fehlt dieses Synonym, dagegen findet sich dort दृढवीज.

पङ्क्ती s. u. पङ्क्ति.

पङ्क्तीकृत (von पङ्क्ति + 1. कृ) adj. zu Gruppen vereinigt HARIV. 4088.

पङ्कु UĠĠVAL. zu UṆĀDIS. 1, 37. 1) adj. lahm an den Füßen AK. 2, 6, 4, 48. H. 452. HALĀJ. 2, 455. AV. PARIÇ. in Ind. St. 1, 296. JĀĠN. 2, 98. MBh. 2, 259. कुपीनामिव वित्त्वानि पङ्कुनामिव धेनवः । कृतमैश्वर्यमस्माकं जीवती भवतः कृते ॥ 3, 1270. 4, 2288. 13, 1825. 2222. 15, 193. न तानुगतुं शक्नोति पङ्कुरुतगतिं यथा HARIV. 3984. Suçr. 1, 89, 11. 256, 13. 319, 14. SĀMKEJAK. 21. VARĀH. BRH. 4, 18. PAÑĀT. 221, 12. 15. 24. MĀRK. P. 15, 31. 35. f. पङ्कु P. 4, 1, 68. पङ्कु RĪĀN-TAR. 6, 226. 308. — 2) m. a) der Planet Saturn (der langsam Gehende) Interpol. im AK. Verz. d. Oxf. H. 184, b, 9. H. ç. 14. HALĀJ. 1, 48. — b) Bein. Nirgītavarman's RĪĀN-TAR. 5, 253. 263. 276. 286.

पङ्कु (von पङ्कु) adj. dass.: षडपङ्कुकां MBh. 2, 2135.

पङ्कुप्राह m. das Seeungeheuer Makara WILS. — Vgl. पङ्कुप्राह.

पङ्कुता (von पङ्कु) f. Lahmheit an den Füßen M. 11, 51. पङ्कुत्त n. dass.: (बधः) पादयोः पङ्कुत्तम् TAITTAS. 35.

पङ्कुवहारिणी (प° + वृ + कृ) f. ein best. Strauch, = शिमूडी RĪĀN. im NIGH. Pa. पङ्कुल्य° (man hätte पा° erwartet) ÇKDr. nach ders. Aut. पङ्कुल (von पङ्कु) 1) adj. = पङ्कु H. ç. 104. Ungenau (wie auch das vorangehende खञ्ज) in der Bed. des abstr. Suçr. 1, 360, 12. 2, 43, 15. — 2) m. ein Pferd von der Farbe des weissen Glases H. 1243.

पङ्कुल्यहारिणी s. u. पङ्कुवहारिणी.

1. पञ्च, पञ्चति, °ते DĀTUP. 23, 27. पपाच, पपकथ und पेचिथ Sch. zu P. 6, 4, 121. 7, 2, 62. 63. पेचे, पेचिवस्, पेचुषी Sch. zu P. 6, 4, 181. 7, 2, 67. VOP. 3, 152; श्रयातीत् Sch. zu P. 7, 2, 3. पञ्चत् ved.; धपेचिरन् AV. 5, 18, 11. पेचिरन् KĀÇ. zu P. 6, 4, 120; पद्यति, पक्ता KĀR. 2 aus Siddh. K. zu P. 7, 2, 10. Schol. zu P. 7, 2, 62. 8, 2, 30; पत्तीधम् Sch. zu P. 8, 3, 78; पक्नुम् Schol. zu P. 8, 2, 30. पञ्चचे ved., पक्ता. Die Stelle des partic. praet. pass. vertritt पक्त्त (s. bes.). 1) kochen, backen, braten: पचता पक्ताः RV. 7, 32, 8. वृषभं पचानि 10, 27, 2. 18. 6, 17, 11. AV. 4, 35, 2. 2. 5. 37. 12, 3, 24. VS. 28, 23. ÇĀT. Br. 2, 3, 2, 8. 3, 3, 4, 17. 11, 7, 1, 2. अथ स केवलं भुङ्क्ते यः पचत्यात्मकरणात् M. 3, 118. MBh. 3, 18858. नापचन्कृ-मोधिः R. 2, 48, 8. तदन्नमपचत् MBh. 3, 10694. 9, 2782. 2802. Bhāg. 15,